

Bydgoszcz, dnia 7 września 2017 roku

prof. zw. dr hab. med. Wojciech Zegarski
Katedra Chirurgii Onkologicznej
Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy
Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

**Recenzja rozprawy doktorskiej lek. Sławomira Marecika
nt. „Zastosowanie innowacyjnych technik chirurgicznych w operacjach
odbytnicy (przedniej i brzuszno-kroczonej resekcji) w celu poprawy
wyników leczenia chirurgicznego raka odbytnicy”**

Promotor: prof. dr hab. n. med. Pitr Richter

Tytuł rozprawy doktorskiej „Zastosowanie innowacyjnych technik chirurgicznych w operacjach odbytnicy (przedniej i brzuszno-kroczonej resekcji) w celu poprawy wyników leczenia chirurgicznego raka odbytnicy” właściwie odzwierciedla sformułowane przez Doktoranta cele badawcze oraz treść opracowania.

Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska stanowi przegląd indeksowanych artykułów naukowych opublikowanych przez Autora w latach 2007-2011. Wszystkie badania przeprowadzono w 3 szpitalach wspólnie tworzących program szkoleniowy z dziedziny chirurgii kolorectalnej. Wyniki prac były prezentowane na licznych międzynarodowych konferencjach chirurgicznych. W niniejszej pracy zostały uwzględnione badania analizujące innowacyjne techniki chirurgiczne stosowane w leczeniu raka odbytnicy oraz znakomicie przygotowany krótki rys historyczny chirurgicznego leczenia raka odbytnicy, aby zobrazować postęp jaki dokonał się w ostatnich latach w tej dziedzinie. Praca ilustrowana jest załączonymi 5 kopiami użytych manuskryptów, w których to Doktorant jest pierwszym

autorem 3 spośród załączonych publikacji oraz współautorem pozostałych 2. Praca jest zawarta na 118 stronach. Wykorzystano w niej 110 pozycji piśmiennictwa.

Niezwykłe wartościowa i interesująca jest linia czasowa prezentująca postępy w chirurgii raka odbytnicy z uwzględnieniem przeżywalności wznów i odsetka brzuszno-kroczowych resekcji (zawarta na Rycinie 1). Oddaje ona w zankomity sposób historię leczenia raka odbytnicy. W niniejszej pracy na podstawie publikowanych doświadczeń zespołu Autorów, w których uczestniczył Doktorant skupiono się na 3 aspektach innowacji chirurgicznych w leczeniu raka odbytnicy:

1. Modyfikacje techniki jednowarstwowego szwu mechanicznego w otwartych i małoinwazyjnych operacjach guzów górnej i środkowej odbytnicy
2. Zastosowanie robota chirurgicznego jako narzędzia poprawiającego jakość operacji raka odbytnicy
3. Szkolenia chirurgów w zakresie robotowej operacji raka odbytnicy z wykorzystaniem symulatora miednicy mniejszej.

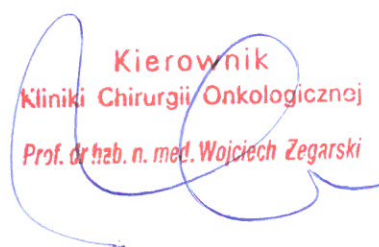
W niezwykle interesującym omówieniu wartościowych publikacji Autor stwierdza, że na przestrzeni 150 lat historii leczenia raka odbytnicy największy rewolucyjny postęp miał miejsce w ostatnich 35 latach.

Doktorant jest Autorem i współautorem prac, w których udomunwetowano jeden z najniższych wskaźników nieszczelności zespolenia po operacji przedniej i przedniej niskiej resekcji odbytnicy spośród publikowanych w piśmiennictwie, używając modyfikacji techniki za pomocą nakładki "Dummy-Head". W pracy wykazano również przydatność nowatorskiej technologii chirurgii z użyciem robota da Vinci w resekcji raka dolnej części odbytnicy. Wykazano w powyższej pracy również, że używając robota możliwe jest założenie szwu kapciuchowego na kikut odbytnicy. Niezwykle dużą wartością dla medycyny i chirurgii jest opracowanie i aktywne wprowadzenie do szkolenia nowatorskiego symulatora miednicy mniejszej, który ma za zadanie pomóc wdrożyć technikę robotową całkowitego wycięcia mezorectum do praktyki klinicznej, skrócić krzywą uczenia i poprawić wyniki operacji odbytnicy przy użyciu robota. Wdrożenie innowacji w chirurgii może być dokonane przez niewielką grupę lekarzy łączących codzienną praktykę kliniczną z nauczaniem rezydentów i działalnością naukową. W całym przewodzie doktorskim widać ogromne zaangażowanie w pracę naukową, pasję chirurgiczną i znakomitą działalność dydaktyczną Doktoranta dla wdrażania postępu i implementacji innowacyjnego podejścia do chirurgicznego leczenia raka jelita grubego. Doktorant w dyskusji po zaprezentowaniu wartościowych optymistycznych

wniosków wynikających z wcześniejszych publikacji w niezwykle dojrzały sposób stwierdza że prawidłowe gojenie zespolenia kolorectalnego jest zależne od wielu czynników, ale staranna i perfekcyjna technika jest elementem kluczowym, decydującym o dobrym wyniku operacji. Wiele dyskusji toczy się w świecie na temat wykorzystania robota da Vinci w resekcji raka dolnej części odbytnicy, brak jest jednak zakończonych randomizowanych badań w tej dziedzinie. Wartościowym wnioskiem płynącym z pracy Autora jest stwierdzenie, że wykorzystanie technologii da Vinci w grupie pacjentów otyłych z rakiem odbytnicy stwarza szansę na uzyskanie lepszych wyników leczenia w aspekcie przeżyć całkowitych i jakości życia.

Podsumowując stwierdzam, że poza znakomitą doborą tematu i wyciągnięciem wniosków z bardzo wartościowych - z punktu widzenia nauki i chirurgii praktycznej - publikacji na uznanie zasługuje ogromna znajomość zagadnienia, jaką jest chirurgia raka jelita grubego oraz rozpoznawalność Autora w literaturze światowej i w środowisku chirurgów zajmujących się leczeniem raka jelita grubego. Cała praca jest przygotowana w sposób przemyślany i wskazuje na dojrzałość naukową Doktoranta.

W świetle powyższych uwag, oceniam rozprawę doktorską lek. Sławomira Marcika wysoko i wnioskuję do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego – Collegium Medicum o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Kierownik
Kliniki Chirurgii Onkologicznej
Prof. dr hab. n. med. Wojciech Zegarski